

Днес НАТО се вглежда все по на изток - дори в Китай, и все повече се фокусира върху заплахите, идващи по виртуалния свят на интернет. Таква изгода могат да се направят от 4-дневните разговори във Варна на Парламентарната асамблея на НАТО. Този форум, обединяващ депутати от членки на пакта, страни партньорки и наблюдатели, често пъти е наричан авангард на алианса. Той със сигурност не е НАТО и формално няма нищо общо с организацията, но е тясно свързан с политиките на военно-политическия съюз. Понякога дори им дава тон - както бе с разширяването на алианса.

Фактът, че срещата бе във Варна - далеч на изток от центъра на тежестта на НАТО (а и следващата се силно наясно, ще е в Румъния) е показател за географския устрем. Това говорят и обсъжданите доклади - общо 15 на брой. От тях пет бяха посветени на Афганистан - това най-силно предизвикателство пред съюзниците. По един имаше за Украйна, Беларус, Западните Балкани, ракетния щит на алианса и по други теми, а горещите събития в Северна Африка и Близкия изток присъстваха като червена нишка почти във всички дебати.

Впечатление обаче направи вниманието, което привлича Китай

И то не защото граничи с Афганистан, а заради икономическия възход, който засяла политическата и военната му тежест. Докладчик по темата бе депутатът Асен Агов, чиито изчерпателен и балансиран текст бе приветствен от коллегите му. В дебатите и въпросите обаче пролича разделени в алианса.

От едната страна бяха привържениците на един умерен подход, който да сближи НАТО и Китай по въпроси от общ интерес, за да прерасне сътрудничеството в официално партньорство. Такива области могат да бъдат борбата срещу тероризма, организираната престъпност, взаимодействието при борбата срещу гиратите, тъй като Китай, също като Запада, е заинтересуван от сигурност на морските пътища.

Имаше обаче депутати, настояващи за повече агресивност срещу зараждащата се източна свърхсила. Ето някои от по-острите реплики:

✓ „Как все още Европа дава на Китай помощи за развитие, след като Пекин раздава годишно по \$25 млрд. като чуждестранна помощ.“

✓ „Та извазват социализъм в Африка, полупомощта им в някои региони на света е неоколониализъм и империализъм.“

✓ „Китай извършва икономическа атака срещу Запада... На самоизмислената си масова изкуствена дълбока (в края на 2010 г. Китай е държал комплексни облигации за \$1160 млрд., а изкупува и дълбока ниша на Гърция,

Последното заседание на Парламентарната асамблея на НАТО, която се провежда в Рибница, край Варна, започна б-рера с ергизираното въплъщение за Военносилници от страните членки, започна в Афганистан и при други мисии. Снимка: Антон Стоянов

в рамките на няколко месеца бяха пробити 34 значими компании в областта на финансите, технологиите и военната промишленост чрез използване на „Гугл“ в приложените файлове на имейлите. „Гугъл“ призна, че са били хакнати мейлите в Gmail на китайски правозащитници в САЩ, Европа и Китай.

Мишена се оказва

и множество организации, работещи върху отношенията между САЩ и Китай. Експерти смятат, че прощфтващата хакерска общност в Китай не се контролира прико от съответните правителствени власти, но се подпомага финансово или чрез механизмите за „патриотично“ образование като военната милиция или запасниците. Заради това е трудно да се хвърли вината върху Пе-

НАТО гледа на изток и към виртуалния свят

Николай ПЕТРОВ

Португалия и Испания);
 ✓ „Китай организира съпротива срещу евроатлантическия свят, той е главният в БРИКС (Бразилия, Русия, Индия, Китай, Република Южна Африка) и корумпирани демонстрации като Бразилия и Индия...“

Обяснението, че Китай е изтъкнат от противоречия, и че страховете от него са пресилени и донякъде се държат на това, че не го разбират, не успяха да уллокот повечето критици. Също както и отговорът на въпроса какво може да се направи, за да промени Китай отношението си към човешките права и политиката си към Иран и Северна Корея: „Трудно е да се валие на страна като Китай“.

организиране на кибератаки

Лорд Джоплинг обаче изрично подчертава в проектодоклада на Комитета по гражданско измерение на сигурността, че това са само твърдения и че при сегашните технологии откриването на извършителите на такива нападения е изключително трудно. Руски делегати реагира-

Септември 2010 г. Американският контраадмирал Майк Браун разяснява целите на национално учение по киберсигурност. Заплахите откъм виртуалния свят бържат все по-голяма пребова във всички страни. Неслучайно те бяха в дневния ред и на асамблеята във Варна. Снимка: Ройтерс

ха остро, но британецът не изразява готовност за промени в текста. В него обаче имаше и още „доказателствен материал“ - че при атаката срещу Естония през 2007 г. след прерастването на паметника на съветския воин от центъра на Талин са били включени около 1 млн. „отвлечени“ компютри от 75 страни. Именно този случай наведе НАТО да създаде център за киберзащита в естонската столица, а през юни се очаква и приемането на комплексна стратегия за киберсигурността.

Атаката от типа „отказ на услугата“ бе насочена срещу естонското президентство, парламент, почти всички министерства, политически партии, големи медии, две банки и няколко комуникационни компании. Русия отхвърли твърдението, че е замесена, но през 2009 г. активист от прокремльското младежко движение „Наши“ пое отговорността за организираните на атаката срещу Естония, посочвайки лорд Джоплинг. През 2008 г. имаше кибернападение срещу Грузия, което съпадна с конвенционалните военни действия между Русия и

Кин за атаки като тази през 2007 г., когато от Пентагона бяха източени 25-27 терабайта (към 5000 DVD-та).

Новото бойно поле - киберпространството, е хаотично и става все по-опасно. Пример за това е червеният Stuxnet, който нанесе физически вреди в АЕЦ „Бушер“ и на центрофугите за уран в Исфа. Смятан е за най-свързаното кибероръжие, използвано досега. Атаката само определени системи, и то много подмолно - разбираш, че нещо не е наред, чак когато се чути. Изглежда той е бил предназначен да пречи на иранската ядрена програма, но моделът му може да бъде използван за разрушаване на всякаква инфраструктура.

За да се защити по-добре, НАТО трябва да подкрепи създаването на международни правила за киберпространството, пише в проектодоклада на лорд Джоплинг. Според него тази рамка трябва да обезсърчава този вид „оръжейна надпревара“ и да дефинира прагове, при които наднашиване кибератаките трябва да се смятат за военно действие. Лордът държи на правилото, което задължава страните да не позволяват територията им да бъде използвана за атаки срещу трети страни, а ако това стане - да носят отговорност. Според него не трябва да се изключва прилагането на член 5 от договора на НАТО, според който атака срещу една страна членка е атака срещу всичките ѝ.

Ако на заседанието имаше представители на Китай, те също като руснаците щяха да оскотат срещу констатацията, че китайски хакери стоят зад мащабната шпионска кибератака в края на 2009 и началото на 2010 г., наречена „Операция Аурора“. Тогава

Каква роля възлага НАТО на новите технологии в борбата за политическо и военно надмощие?

- НАТО е все още на етапа, на който оценява способността си да отговори на новите предизвикателства в сферата на компютърните технологии. Алиансът структурира съвсем неотдавна ръководството на службата си за отговор на евентуална киберзаплаха и продължава да изгражда тази инфраструктура. Атаката, която беше предприета срещу Естония през май 2007 г., беше на практика първата, която даде повод да се мисли каква трябва да бъде философията и организационната перспектива на евентуален отговор при подобни действия. Именно затова мисля, че в тази сфера НАТО все още няма реална политика. Трудно е, тъй като технологиите се развиват изключително динамично, така че дори разузнавателните служби изпитват трудности да ги следват. Най-съвършените разузнавателни звена по света все още не могат да бъдат сигурни, че разбират какво точно вършат противниците им, в какво се състои уязвимостта при една кибератака. Затова мисля, че предстои дълъг период, през който ще бъде изработена най-напред стратегия как и в каква посока да се работи за създаването на системи за надеждна киберзащита.

Защо Центърът за киберзащита беше създаден именно в Талин?

- Едно от недоразуменията, свързани със създаването на центъра в Талин, е че той се е появил като отговор на кибератаката срещу Естония от май 2007 г. Истината, че той се появи само година след това, през 2008 г., но структурирането на подобна система отнема много време. Идеята за създаването на този център се появи още през 2003 г. Нейното реализиране съвпадна с усилната, която Естония започна да полага систематично за организирането на киберсигурността си, а работата по създаването на такъв център имаше нужда от експертиза и опита, с които Естония вече разполагаше. Това е страна, която има забележителни успехи в изграждането на всеобхватна система на т.нар. електронно правителство или създаването на електронно общество и инфраструктура за електронна търговия. Така че, когато през 2003 г. започнахме да мислим за създаването на центъра, решихме, че страната би била много полезна при реализацията на подобна идея и би имала интерес от евентуално сътрудничество в разработването на системи за киберзащита и сигурност. Важно е да се знае - центърът беше изцяло изграден и оборудван почти година преди атаката от май 2007 г. Във всеки случай обаче тя изигра ролята на магьшица - рекламна кампания - за откриването му и към него насочиха интереса си много изследователи, работещи в сферата на електронните технологии, както и много доброволци. Всички те до момента бяха работили по киберсигурността в собствените си страни и не бяха мислили, че един ден ще се занимават със същия проблем, но в глобален аспект.

Фотомонтаж: Спас Спасов

Кенет Гурс представител на САЩ в Центъра на НАТО за киберзащита

Кенет Гурс е работил като анализатор за разузнаването и компютърен програмист в помощ на инициативите за контрол върху стратегическите дворяжения. Публикувал е множество статии, посветени на връзката между компютърната, националната сигурност и кибертероризма. В рамките на проектната сесия на Парламентарната асамблея на НАТО, която се провежда във Варна, Кенет Гурс участва в работата на Комитета по граждански изчисления на сигурността. Той е посланик в Обединения център на НАТО за водещи постижения в областта на съвместната киберзащита (Cooperative Cyber Defence Centre of Excellence) в Талин, Естония.

Кибервойната на бъдещето ще сложи край на интернет

Интервюто взе Спас Спасов | spas@dnvnik.bg

Всеки добър хакер може да атакува една електроцентрала

Всички интереси си много изследователи, работещи в сферата на електронните технологии, както и много доброволци. Всички те до момента бяха работили по киберсигурността в собствените си страни и не бяха мислили, че един ден ще се занимават със същия проблем, но в глобален аспект.

или две държави, трябва да знаете, че по никакъв начин този конфликт е намерил или ще има отражение и в киберпространството. През 2007 г. естонското правителство реши да премести от центъра на Талин "Бронзовият войник" - паметник от времето на Съветския съюз. Руснаците оцениха акта като посегателство срещу паметта за националната им саможертвата по време на Втората световна война. Това ги изкара по улиците на Талин, където бяха нарисени и много щети. Те обаче предричаха и кибератаки, които сериозно засегнаха електронизираното правителство на страната, сайтовете на президента, на парламента, атакувани бяха почти всички министерства, страниците в интернет на политически партии, порталите на големите медии, две банки и няколко комуникационни компании. Най-важното в историята за станалото през май 2007 г. обаче е това, което се случи с две от най-големите банки в Естония. Вследствие на атаките тяхната

работа беше блокирана за повече от два часа, при положение че в тази страна почти 100% от банकिрането се извършва през интернет. Именно това беше изключително важно и за изводите, които по-късно бяха направени. Представете си какво би се случило, ако атаките бяха по-мощни и банките бяха останали блокирани за два дни или две седмици. В този смисъл нямаше никакво съмнение, че става дума за съвсем реална заплаха за националната сигурност на страната.

Кои са новите заплахи за инфраструктурните мрежи на дадена страна при една кибервойна?

- Днес е важно да се погледне сериозно на критичните точки в инфраструктурата на всяка страна, които може да се окаже заплашена от кибертероризъм. Става дума за електрозапределителната или водопроводната система, финансовия сектор, надеждността на процедурите за провеждане на избори през интернет, базите с лични данни и т.н. Всяко това са неща, които всяко правителство

Вече сме фатално влюбени в интернет, но познаваме само положителните му страни

НАТО избра Естония, защото има забележителни успехи в изграждането на електронно правителство

Кои ще са първите жертви на една кибервойна?

- Смятам, че ако две велики сили започнат кибервойна помежду си днес, първата жертва на този конфликт ще бъде самият интернет. Според прогнозите на различни разузнавания, базирани върху анализа на наблюдаваните киберконфликти до момента, суперсилите вече разполагат и държат в резерв сверхмощни системи за атака на мрежата. Теоретично погледнато, ако разполагате с вирус, който атакува „Уиндоус“, това означава, че за много кратко време можете да унищожите всеки компютър, свързан в интернет, който използва тази платформа. Можете да унищожите всеки „Интернет експлорър“ или „Файрфокс“ браузър. Това не е научна фантастика. Именно за това говорим за т.нар. zero day (от англ. нулев ден). Това е компютърна заплаха, която би могла да се базира на познанието за определени „дупки“, на уязвимостта на компютрите, неизвестна дори за разработчиците на софтуера им. Не искам да вярвам, че това може да се случи, но подобна атака ще сложи край на интернет. Основният проблем е, че ние вече сме фатално влюбени в глобалната си свързаност, но познаваме само положителните й страни. В същото време Китай, страна, често критикувана за липсата на свобода в интернет, работи много сериозно върху сигурността си в мрежата. Говори се дори за Red Flag Linux (Линукс „Червено знаме“) - китайски вариант на популярната операционна система.

В НАТО членуват и страни, които са технологично доста по-останали от съюзниците си?

- Когато навлечем на руски войски в Грузия през 2008 г. беше предпоставено от кибератака срещу страната, тя бе многократно сравнявана с тази срещу Естония. Балтийската република беше изцяло напълно зависима от интернет, докато в Грузия съвсем не беше така. Аз обаче не съм сигурен, че в момента има страна от Северноатлантическия пакт, чието правителство независимо от технологичното си изоставане да не планира в бъдеще свързване на структурите си с интернет, да не мисли за електронизиране на връзките си с медиите и т.н. Така че навлизането на интернет в тези страни в степен, в която това ще ги направи не по-малко уязвими от Естония през 2007 г. върху нас съвсем близо бъдеще. Ето защо сега е времето за планиране на защита.

Чувайте внимателно България за Либия, каза Борисов на шефа на НАТО

Ортаци с Турция за изтребители

България може да стане ортак с Турция, Румъния и Хърватия за покупката на изтребители. "При положение че съответните власти вземем едно и също решение, можем да отидем и към закупуване на общи изтребители и подготовка на техническия и летателния състав", съобщи премиерът Бойко Борисов. Той пристигна вчера във Варна заедно с генералния секретар на НАТО Андерс фог Расмусен за конференцията на Алианса. Преди да влязат на дискусиата, двамата разговаряха на четири очи близо час. По време на срещата шефът на НАТО благодарил на София за българското участие в операциите на НАТО в Афганистан и Либия. По-късно пред делегатите на Алианса той съобщи, че през юни ще бъдат предадени контролът на 7 провинции на афганистанските сили за сигурност, което е близо 25% от населението на

Премиерът Бойко Борисов разговаря близо час на четириочи с шефа на НАТО Андерс фог Расмусен във Варна

страната. Пред асамблеята генералният секретар обаче изрази притес-

нението си от намаляването на бюджетните разходи за отбрана. Според Расмусен трябва да се постигне по-ефективно използване на средствата в НАТО чрез добро сътрудничество. След това даде за пример покупката на 3 самолета С-17 от страни от НАТО, които го използват съвместно. И поиска подобни проекти да се реализират и в други сфери.

От своя страна, Бори-

сов посочи, че правителството е отделило през миналата година над 300 млн. лева повече в бюджета за отбрана независимо от финансовата криза. По думите на Борисов в момента България работи с Румъния, Хърватия и Турция да обединяваме усилия по съвместни проекти.

По отношение на противоракетната отбрана премиерът заяви категорично, че България подкрепя изграждането й.

Премиерът иска US щитът да покрива цялата страна

едни проспериращ регион".

Премиерът Бойко Борисов обаче призова НАТО да слуша внимателно България за Либия. От следващата седмица София ще се включи в контактната група, която взема политическите решения, свързани с военната операция в Джамахирията. "Моята молба е нашият външен министър Николай Младенов да бъде чул внимателно от контактната група, защото сме имали възможност да преговаряме и познаваме част от опозицията, която в момента е в Бенгази", заяви Борисов в последния ден от заседанието на Парламентарната асамблея на НАТО във Варна. Премиерът изрази съжаление, че действително срещу Муамар Кадафи са закъснели, защото години наред пред очите на международната общност българските медицински сестри са били превърнати в заложници.

Панайот АНГАРЕВ
Кръстина МАРИНОВА

ФОТО ЕМОНА ПЕТРОВИЧ

Отворена врата за улазак у НАТО

Од нашеј специјалној извештајачи

Варна – Хапшење Ратка Младића оцењено је на почетку пролећног заседања Парламентарне скупштине НАТО у Варни као велики корак који је Србија учинила у приближавању европским и евроатлантским интеграцијама.

Председник ПА НАТО-а Карл Ламерс је на старту јучерашње конференције за новинаре истакао да су из Београда стигле добре вести, одајући признање властима у Србији.

„Честитам српским властима на хапшењу Ратка Младића, јер је то један значајан догађај, 16 година после геноцида у Сребреници“, рекао је Ламерс, пре него што се посветио горућим темама држава чланица алијансе, као што су антиракетни штит, ситуација у Либији, Авганистану и Пакистану.

Ламерс је истакао да су хапшењем

Младића Србији отворена врата за улазак у НАТО, али да свака земља мора сама да процени своје интересе и да изрази своју заинтересованост за евентуално чланство.

Доброслав Димитров, шеф бугарске делегације при ПА НАТО, придружио се похвалама Србији, истакавши да Бугарска као сусед жели у свом суседству савезника те да што се тиче Софије не постоји ниједна препрека у европским и евроатлантским интеграцијама Србије.

Похвале Србији су јуче истакнуте практично у сваком званичном и незваничном разговору међу парламентарцима који учествују у раду Парламентарне скупштине НАТО, која формално није тело Северноатлантске алијансе тако да се на њеним сесијама често могу чути ставови и који се не подударјају са ставовима НАТО-а.

Н. Радичевић

Бугари између две ватре

Руски амбасадор при НАТО-у Дмитриј Рогозин упозорио Бугарску да може постати мета терориста уколико на својој територији прихвати антиракетни штит

Од нашеј специјалној извештајачи

Варна – Објављивање само једног новинског чланка, у којем се тврди да бугарске власти већ преговарају с Вашингтоном о томе да део антиракетног штита буде распоређен и у Бугарској, било је довољно да направити узвреду атмосферу међу домаћинима, али и учесницима и гостима, пролећног заседања Парламентарне скупштине НАТО-а, које се одржава у бугарском граду Варни.

Чланак, објављен у бугарском дневнику „Стандард“, у којем се наводи да Софија већ преговара о томе да радари, који ће бити део антиракетног штита, буду распоређени до краја 2013. године на Ботевоу врху на Старој планини, напустио је званичнике Владе Бугарске, који су били приморани да демантују да су добили такав предлог од Американца.

Међутим, новинар „Стандарда“ Панајот Ангареџ се, осим на незваничне изворе у Министарству одбране Бугарске, позива и на извештај званичника НАТО-а Рејмонда Киола, у којем се наводи да НАТО и САД жеље да радари буду постављени у Бугарској, будући да постоје проблеми у преговорима са Анкаром, Турском, као муслиманска земља, не жели да се замери Ирану постављањем на својој територији инсталација које су практично усмерене да заштите од евентуалног иранског напада на Европу ракетама другог домета.

Будући да је пролећном заседању парламентарца земаља чланица Северноатлантске алијансе (којем при-

Дмитриј Рогозин и Карл Ламерс на састанку у Варни

суствују и посланици земаља партнера и посматрача) присуствовао и руски амбасадор при НАТО-у Дмитриј Рогозин, бугарски званичници су се практично нашли „између две ватре“ – да с једне стране уверавају америчке партнере да подржавају пројекат ракетне одбране, а с друге стране да уверавају Русе да антиракетни штит није усмерен против руских интереса.

Руски амбасадор при НАТО-у је одмах упозорио своје домаћине да Бугарска може постати мета терориста уколико на својој територији прихва-

ти елементе америчког и НАТО ракетног штита у Европи.

„Што се Бугарске тиче, морате да схватите одговорност која произилази од доношења одлуке да штапилизирате елементе ракетног штита на бугарској територији јер ће таква инсталација бити мета. Уколико ти елементи буду у Бугарској, они могу бити на мети неког терористичког напада“, рекао је Рогозин, додавши да Русија не види као претњу то што је Румунија већ прихватила да на њеној територији буде један део инсталација будућег ракетног штита.

Док новинар Панајот Ангареџ објашњава да су САД питање о постављању радара послали претходном министру одбране Николају Свинорову, као и да његови извори тврде да се о томе већ преговара између Вашингтона и Софије, Доброслав Димитров, шеф бугарске делегације у Парламентарној скупштини НАТО-а, сматра да је све то неспоразум. Према његовим речима, Бугарска подржава штит али одлука о томе да елементи штита буду на бугарском тлу није још донета.

Председник Парламентарне скупштине НАТО-а Карл Ламерс сматра да ће, уколико Бугарска пристане да радари штита НАТО-а буду на њеној територији, то бити позитивно за ову земљу. Ламерс је истакао да је то није амерички пројекат, како је испрва био, већ је то сада пројекат НАТО-а при чему је у њега позвана и Русија и о томе се преговара.

Иако је демантовао да се Софија обавезала да постави радар на Стару планину, бугарски шеф дипломатије Николај Младенов је рекао да се „разговара са америчким пријатељима о томе који је најбољи начин да Бугарска буде део те нове архитектуре“.

„За Бугарску важно да зна да систем покрива њену целу територију“, рекао је Младенов, одбијајући критике да то значи промену става званичне Софије, која је тврдила да делови овог система неће бити ан њеној територији.

Према речима Виктора Озерова, шефа Одбора за одбрану и безбедност Савета Руске Федерације, односи Русије и НАТО-а су проблематични. С једне стране, истиче он, „војна

Рогозин: Могућа сарадња само на југу

Русија је спремна да се придружи пројекту изградње противракетног штита, каже амбасадор Рогозин, али само ако добије гаранције да систем није усмерен против руских стратешких нуклеарних потенцијала, односно да је усмерен на ризике који се тичу јужног дела Европе.

„Због тога смо сигурни да Русија и НАТО могу да сарађују добро у развоју противракетног штита у овом региону. Међутим, наша земља је изричито против изградње оваког система у северној Европи јер тамо не постоје ризичи, изузев поларних медведа и руских ракета. Због тога, ако било који антиракетни систем буде постављен тамо, Русија ће то сматрати као претњу својој националној безбедности“, каже Рогозин и додаје да верује да је могуће да се Русија и НАТО договоре да свако брани свој сектор и не угрожава један другог.

инфраструктура НАТО-а се приближава руским границама“ и „план о ракетном штиту угрожава суверенитет Русије“, а с друге стране, сарадња у Авганистану, као и заједничка борба против пирата и тероризма показују да Русија и НАТО могу да постигну међусобно разумелане.

Ипак, заменица Министра одбране Августина Цветкова каже да је уверена да ће Русија придружити пројекту изградње противракетног штита, долајући да је Русија такође део евроатлантске сарадње. „Уверavam вас да документи који произилазе које се сваког самита НАТО-Русија су многе оптимистичнији него изјаве које се чују. Моје мишљење је да ће сигурно доћи до тога да се Русија прикључи пројекту заједничког противракетног штита.“

Ненад Радичевић

Корупција кочи западни Балкан

Парламентарци НАТО-а сматрају да везе појединих безбедњака, криминалаца и екстремиста у Србији изазивају забринутост

Од нашеј специјалној извештача

Варна – Лоша владавина, корупција и спор економски раст су главне препреке за европске и евроатлантске интеграције практично целог западног Балкана, оцењују парламентарци држава чланица Северноатлантске алијансе, који су се протеклих дана окупили у Варни на пролећном заседању Парламентарне скупштине НАТО-а. Лорд Џон Сувол, извештач овог међупарламентарног тела, посебно

кално нови начин за овај регион, и на крају свако ради ка пуној интеграцији у евроатлантске институције”.

Лорд Сувол сматра ипак да евроатлантска заједница мора да се усмери на проблем корупције у региону и да охрабри Владе да предузму мере о овом питању, нарочито у Албанији и на Косову.

У делу извештаја који се односи на Србију, он наводи да је Србија у суштини наследила начин функционисања државе из остатака бивше Југо-

Шеф бугарске дипломатије Николај Младенов

организације која није у формалној вези са алијансом и нема обавезу да подржава њене одлуке, сматра да су, „уз изузетак Хрватске, изгледи за приступање ових земаља прилично умањени сталним институционалним и политичким проблемима, као и умором од проширења у самој Европи”.

„Земље западног Балкана, иако изузетно различите, суочене су са низом заједничких изазова. Међу њима су и глобална финансијска криза која угрожава економско усклађивање целог региона, а тиме и његове шансе за интеграцију у ЕУ”, рекао је лорд Сувол.

Он је за пододбор за економску сарадњу истока и запада написао извештај о балканским економијама и њиховим шансама за евроатлантске интеграције.

Уз спољни финансијски притисак, према његовој оцени, ове земље су „усред четири различите и охрабрујуће трансформације: посткомунистичке транзиције, постконфликтне обнове, потом друштвене, економске и политичке модернизације која захтева мобилизацију цивилног друштва и државе на ради-

славије, али да су „политичке партије колонизовале делове тог апарата што га чини мање ефикасним и одговорним” (грађанима).

„Корупција и организовани криминал остају озбиљан проблем, док везе делова безбедносног апарата са организованим криминалом, као и неким екстремистичким елементима, изазивају забринутост. Српска јавна администрација мора да буде реформирана, као и да буде успостављена већа удаљеност између ње и шефова странака”, наводи лорд у свом извештају.

Према његовој оцени, „забрињавајућа веза елемената у сектору безбедности, неких радикалних политичких група и организованог криминала остаје озбиљан проблем, како за демократске снаге у Србији, тако и за европске partnere Србије”.

„Ове групе из сенке подривају борбу против криминала и корупције и застрашују демократске активисте и новинаре.”

Према речима бугарског парламентарца Георгија Пиринског, закључак извештаја који највише забрињава јесте то што није превише вероватно

Бугари зову Србију у НАТО

Хапшење Ратка Младића је на пролећном заседању ПС НАТО-а у Варни изазвало бројне честитке упућене Србији, при чему је шеф бугарске дипломатије Николај Младенов рекао да овај догађај отвара земљи врата за улазак у НАТО. Он оцењује да постоји потреба за ојачање политичких веза и убрзање војне трансформације у Србији, додајући да су већ у плану нове заједничке вежбе српских и бугарских трупа са савезницима из НАТО-а на војним полигонима у Бугарској.

„Срби морају бити слободни да одлуче да ли желе уопште да се придруже алијанси, као и да не осећају да их неко споља притиска”, рекао је Младенов. „Мој лични став је да јавност у Србији мора да разуме да је у интересу њихове дугорочне безбедности да буду део исте породице вредности. И надам се да ће то разумети уз помоћ Владе Србије.”

У току вишедневног заседања ПС НАТО-а неколико бугарских званичника истакло је жељу Софије да Србија постане чланица НАТО-а, истичући да „свака земља жели да буде окружена савезницима”. Заменица бугарског министра одбране Августина Цветкова каже да је уверена да ће приступање Србије НАТО-у „бити дуг процес размишљања”, али да неће бити неопходан дуг процес припреме српске војске за то.

Немачки парламентарца и председник ПС НАТО Карл Ламерс каже да најпре „Србија мора да процени шта је у њеном највећем интересу”, док је у интересу НАТО-а све што води већој безбедности у региону западног Балкана.

да ће се регион вратити на стопу раста остварену пре глобалне економске кризе.

„То је лоша вест будући да је генерално овим економијама неопходан огроман раст како би се ускладиле са европским суседима и испуниле нарастајућа очекивања својих грађана”, каже Пирински.

Према речима конгресмена Мајкла Гарнера, шефа америчке делегације у Парламентарној скупштини НАТО-а, проблем економског раста се полако мења, али није начињен велики напредак на бројним билатералним проблемима.

Будући да је оцењено да су блиске везе Европске уније и региона од суштинског значаја за будућност Балкана, лорд Сувол препоручује да се нађу креативни начини да се продубе те везе и снажно подржи трансформација региона, чак и ако су далеко изгледи за брзо приступање. „Неуспех да се овај регион у потпуности укључи у живот Европе осудиће Европу да мора да управља регионом који је у кризи. Интеграција је далеко напредније решење.” **Ненад Радичевић**

Кина постаје глобална војна велесила

Са прве стране

Кинеске власти су тад тврдиле да ће ово пловило бити коришћено за коцкарницу, али, како оцењују западни војни аналитичари, изградња првог кинеског носача авиона, дугог 300 метара, донедавно је била једна од најчуванијих тајни Кине. Странцима је дуго било забрањиван приступ луци Даљен, на североистоку Кине, али је било тешко сакрити пловило од 67.500 тона, тако да су се недавно појавиле и извесне фотографије у кинеским државним медијима.

Дописник Би-Би-Сија из Пекинга извештава да кинеска авијација већ одавно вежба функционисање на носачу авиона, и то на моделу овог пловила које је изграђено на копну. Претпоставља се да ће до краја године на мору у потпуности функционисати први кинески носач авиона.

Овај напредак у развоју војних капацитета само је један од неколико показатеља протеклих десет месеци који доказују да се друга највећа економија на свету убрзаним корацима креће ка статусу глобалне војне силе, директно парирајући Сједињеним Америчким Државама. Допловљавање кинеске ракетне фрегате до либијске обала у тренутку кад је почело бомбардовање Либије и све значајније политичко и војно ангажовање Пекинга у оквиру Шангајског споразума о сарадњи представља неоторив доказ да Кина има не само глобалне економске амбиције, већ и велике амбиције да буде веома значајан партнер у одлучивању о свим питањима који се тичу светске безбедности.

Према америчке стратегије одавно брине огроман развој кинеске војске, експерти НАТО-а тек онедавно увиђају да су односи алијансе и Кине текновијег датума и да при томе Брисел није сигуран колики су заиста војни капацитети Кине. Док у току „Хладног рата“ практично није било односа између НАТО-а и Кине, постхладноратовски односи су практично почели бомбардовањем кинеске амбасаде у Београду 1999. године.

На недавно одржаном пролећном заседању Парламентарне скупштине НАТО-а у Варни, бугарски парламентараш Асен Агов је припремио извештај „Раст Кине и могуће последице

на НАТО“ у којем истиче да је неопходно да алијанса успостави добру сарадњу са Кином, предлажући да се успостави размена војних кадрова.

Парламентарна скупштина НАТО-а, која формално није део овог савеза, требало би да у септембру усвоји овај извештај, при чему парламентарци држава НАТО-а планирају да у међувремену оду у посету кинеским колегама.

„Будући да је по броју становника и потрошњи енергије рангирана на првом месту у свету, на другом месту по величини економије а на трећем

нополитички блок може да сарађује са Кином.

„НАТО би могао да позове Кину да одрже заједничке војне вежбе у сузбијању пирата, будући да је то питање које брине обе стране“, каже Агов.

Међутим, док у оквиру алијансе још разматрају могуће видове сарадње са Кином, Пекинг шириње свог војнополитичког утицаја већ спроводи кроз Шангајски споразум о сарадњи, што све више представља азијски пандан НАТО-у.

Јан Сијетонг, водећи кинески експерт и директор Института за међуна-

Јачање кинеске војне моћи брине западне силе

по нуклеарном арсеналу, раст Кине изазива 'недовољно пажње' НАТО-а", каже Агов и додаје да Кина све више учествује у глобалним политичким и безбедносним дебатама, при чему се многе од њих директно или индиректно тичу безбедносних интереса НАТО-а.

Према оцени Агова, интереси алијансе и Кине сусрећу се у Авганистану, централној Азији, Блиском истоку, проблему пирата, тероризма, као и питању шириња оружја за масовно уништење. Према НАТО брине кинески однос према питању нуклеарног програма у Северној Кореји и Ирану, Агов је уверен да овај вој-

родне студија при Универзитету Сингуа, недавно је изјавио да ће Кина још брже напредовати у свом утицају у централној Азији уколико буде успела да успостави добре односе са суседи-ма, као што је то учинила са чланицама Шангајског споразума о сарадњи.

„Оснивање Шангајског споразума о сарадњи деведесетих година сматра се за најуспешнији дипломатски потез Кине. Циљ оснивања је да се супротстави америчкој стратешкој тежњи да повећа свој војни продор у централној Азији“, рекао је Јан на семинару одржаном у Кинеској академији друштвених наука.

Ненад Радичевић

ДОСИЈЕ: СВЕТ У СУКОБИМА ХАКЕРА

Сајбер-ратови нису научна фантастика

Амерички експерт за сајбер-одбрану објашњава да ни државе ни обични грађани не могу више тако лако да сакрију тајне на интернету

Рат великих сила се из дана у дан све више премешта са економског поља у невидљиви сајбер-простор у којем се засад само нагађа ко против кога ратује, ко је јачи, ко информисанији, док „сајбер-ратници“ нису сугурни с чим располажу њихови супарници и шта им је следећи циљ. Да ово нису секвенце неког нискобуџетног филма научне фантастике сведочи недавна изјава првог човека америчке Централне обавештајне службе (ЦИА) Леона Панете да постоји реална опасност да САД буду парализоване уколико дође до сајбер-напада, који би оборно оборно америчку електричну мрежу, финансијски систем и владин систем.

Према речима Џејмса Клепера, директора америчке Националне обавештајне службе,

Кенет Гирс

сајбер-напади су све бројнији тако да се сваког дана у САД региструје око 60.000 упада у компјутере Секретаријата за одбрану и великих компанија.

Америчка војска је прошле године успоставила своју Сајбер команду а НАТО је у новом Стратешком концепту, усвојеном у Лисабону, истакао сајбер-нападе као опасност како за националне безбедност сваке државе тако и за цео евроатлантски простор.

Кенет Гирс, обавештајни експерт при америчкој Морнарничкој служби за истраживање криминала, у разговору за „Политику“ каже да сајбер-ратови одавно нису научна фантастика.

Гирс, који је у америчкој војсци један од водећих експерата за ратовање и одбрану у сајбер-простору, каже да су сајбер-напади на сајтове владе, банака, медија и корпорација 2007. године у Естонији пример последњег модела сајбер-рата, док су напади на информационе системе у Рузизи уочи рата у Јужној Осетији пример војног модела сајбер-рата.

Према да се у међународној јавности највише Руси и Кинези оптужују за сајбер-нападе, Гирс истиче да су први „електронски Перл Харбор“ заправо извршили Израелци када су 2007. године зарадили бројне иранске компјутере вирусом „стакнет“, који није уништио софтвер компјутера у који се инфилтрирао, већ је ове компјутере користило да саботира информациони систем иранске нуклеарне електране. „Стакнет“ је тако префривен да није направио никакву штету иранским компјутерима, али да је наводно спречио Иранце да напредују у развоју нуклеарних центрифуга.

„Сви свих тајних служби је такзвана „зиро-деј-дифенс“, односно могућност да се инфилтрирају у туђе системе а притом не направе никакву штету, односно да њен корисник ни не зна да они тихо посматрају његов рад. И верујте, тајне службе раде на томе. Ни то није научна фантастика“, објашњава Гирс који, не само

Поставка о сајбер „оружју за масовне поремећаје“ у Вашингтонском Музеју шпијунске

што ради за америчку војску, већ је и амерички представник у НАТО-вом Центру за одбрану од сајбер-напада, са седиштем у естонској престоници Талину.

Да није реч о холивудским маштаријама, сведочи и то да је пре три године у заштићене и незаштићене системе америчке Централне команде, која надгледа ратне операције у Авганистану, убаčen вирус који је „пратио“ њихов рад. Амерички експерти тврде да су кинески хакери сличан вирус убацили у информациони систем „Гугла“ и још тридесетак америчких компанија и да су без икаквих проблема „пратили“ годину дана. Гирс каже да се системи америчке војске нападају са ИП адреса рачунара из практично целог света, те да амерички стручњаци раде да на сваки начин појачају сајбер-одбрану.

Да ни Кинези не чекају скривених руку сведочи и недавно објављени чланак у кинеском државном онлајн гласилу на енглеском језику „Пилс дејзи“ у којем се указује да „САД не би требало да монополизују сајбер-послове“. Истичући да је председник Барак Обама недавно потписа „Међународну стратегију за сајбер-простор“, овај кинески дневник близак Комунистичкој партији Кине истиче да САД имају намеру да повежу слободу на интернету са пи-

тањем људских права, с тежњом да се у сваком земљи у развоју отворе врата за интернет.

„У међувремену, такзовани сајбер-ратови, који за циљ имају нападе и парализовање одређених државних мрежа и важних информационих система, постале њихове последње војно средство за вршење притиска на друге земље“, пише „Пилс дејзи“.

Медијски рат великих сила око сајбер-простора „допуњују“ и стварни сајбер-напади на информационе мреже и сајтове компанија као што су „Сони“, „Нинтендо“, америчка компанија војне опреме „Локхед Мартин“ или америчка финансијска кућа „Ситигруп“.

Иако се напад може спречити ако су компјутери умрежени у затворену мрежу и нису на интернету, Гирс истиче да ни то више није довољна заштита јер су и сајбер-напади све више безични.

„Неко може да хакује ваш вајлдес (безичну интернет везу) са огромне удаљености, а у Пентагону сигурно имају вајлдес и онај ко жели да продере у те комуникације уопште не мора да буде тако близу њихове зграде. Увек постоји нека интернет веза, а ако не постоји, „лоши момци“ ће је сигурно пронаћи“, каже Гирс и долаже да „нико не може више тако лако да сакрије тајне“.

Ненад Радичевић

KARL LAMERS

Frymëzimi kenedian i një konservatori gjerman

Alfred Lela

Ka diçka pagabueshëm gjermane te Karl Lamers. Fizikisht imponues dhe me një ton që ngjan me rrufetë e zotave gjermanë mbijetës e errëta të legjendave teuton, ai futet në dhomë, në çdo dhomë, ma merr mendja, si gjësim në një qiell të kthjellët. Me duart bën lëvizje aq të prera sa duket sikur do ta ndajë hapësirën mes vetes dhe ajrit në kuadrate ku sundon rregulli dhe ku secili nuk i prish punë tjetrit. E tradhton një fjalë: *wunderbar*. Sigurisht, burrat e fortë të lojtit gjermanik nuk thonë fjalë të tilla që pavarësisht tingëllimit të humbershëm, nuk përçojnë më shumë se delikatesën "emrëkulleshme". Por duket se Karl Lamers, sekretari i Përgjithshëm i Asamblesë Parlamentare të NATO-s, është i gjithi brenda këtyre të dyja kontrapunkteve: libérales dhe konservatore.

Përmend se vendosi të bëhej politikan në një moshë fare të njomë, i frymëzuar nga një president amerikan liberal: John Fitzgerald Kennedy. E gjitha bëhet kundërtënie kur kujton se ai është deputeti i një partie konservatore në Bundestagun gjerman, Kristian Demokratëve (CDU) të kancelares Angela Merkel. Sigurisht një fëmijë gjerman i viteve '60, i dashuruar me presidentin amerikan që deklaroi në Berlin *ich bin ein Berliner*, nuk mund të mbetet i njëjti në shijet e tij politike. As Gjermania nuk është më e njëjta. Z. Lamers thotë se kur në Gjermani përmend NATO-n njerëzve u shkon mendja menjëherë te tanket, lufta, Afganistani dhe, sigurisht, Amerika. "Por NATO është më shumë se kaq: ajo është strukturë politike. Veç kësaj, NATO ndërhyr edhe kur ka katastrofa dhe emergjencë natyrore", shton ai.

Z. Lamers thotë se struktura që ai drejton si sekretar i Përgjithshëm, Asambleja Parlamentare e NATO-s, nuk është pjesë e Aleancës veri-atlantike, por njëfarë think-tanku që formëson dhe influencën politikat që do të ndjekë kjo e fundit. Ai thotë se perceptimi për NATO-n duhet të dalë nga koraca e organizatës ushtarake dhe për këtë ai u ka shkruar kryeministrave dhe kryetarëve të parlamenteve të vendeve anëtare, por edhe atyre partnere, që të shpallin gjatë shtetit të NATO-s. Një pjesë e mirë janë treguar entuziastë. Z. Lamers përmend se në këtë fazë kundohet botarrezizimet më të mëdha me të cilat ndeshet NATO dhe njëzëmi në përgjithësi janë luftërat kibernetike, energjia e sigurt, mbrojtja raketore dhe pirateria.

Gjermani që nisi të ëndërronte politikisht i frymëzuar nga një president liberal amerikan si Kennedy, por u rrit për t'u bërë politikan i linjës konservatore, është në krye të një organizate partnere të NATO-s, e cila duhet të përpilojë strategji për një armik fantazmë. Terrortizmi, ndryshe nga komunizmi, nuk vjen në kapacitete shtetërore dhe nuk ka kufij, struktura apo ideologji. Për këtë lufta është jokonvencionale, sidomos po t'i shtosh edhe gjasat e një lufte kibernetike si ajo që ndodhi në Estoni, kur hackers-at rusë paralizuan aktivitetet e qeverisë dhe bankave online.

Një "luftë" tjetër është ajo e brendshme. Të gjelbrit kanë fituar shumicën në parlamentin e shtetit Baden-Wuerttemberg, një bastion i kristian-demokratëve që pas Luftës së Dytë Botërore. Por s'arëndësi ka kjo kur gjithçka ka ndryshuar? Madje, edhe motoja Jozyrtare e NATO-s, shprehur në fjalët e lordit Ismay "NATO ekziston për të mbajtur amerikanët në krye, gjermanët poshtë dhe rusët jashtë".

Fisnik Minci Koha Ditore daily, Kosovo

NATO PA expects positive effects from Prishtina-Belgrade dialogue

29 May

<http://www.koha.net/index.php?cid=1,7,60612>

Varna, 29 maj – Aleanca veriatlantike, NATO, do të vazhdojë që të ruajë paqen në Kosovë me numër të reduktuar trupash për shkak të zhvillimeve inkurajuese në terren, ndërkohë që stabiliteti i qëndrueshëm mund të arrihet nëse Kosova dhe Serbia arrijnë kompromis në çështjet e hapura, kanë bërë të ditur përfaqësues të Asamblesë Parlamentare të NATO-s, raporton sot Koha Ditore. Sipas tyre, dialogu i nisur me ndërmjetësimin e Bashkimit Evropian është platformë e mirë mbi të cilën mund të zgjidhen dallimet ndërmjet dy vendeve dhe në këtë mënyrë të plotësohen kriteret e duhura për integrimet euroatlantike.

“KFOR-i është duke e zvogëluar praninë në Kosovë për shkak të situatës së përmirësuar, dhe do të qëndrojë për aq sa është e nevojshme. Mirëpo shpresojmë që dialogu i ndërmjetësuar nga BE-ja ndërmjet Serbisë

Varna, May 29 - Atlantic Alliance, NATO will continue to maintain peace in Kosovo to reduce troop numbers because of the encouraging developments in the field, while the durable stability can be achieved if Serbia and Kosovo reach a compromise on open issues, have announced representatives of the Parliamentary Assembly of NATO, Koha Ditore reported today. According to them, the dialogue initiated with the mediation of the European Union is a good platform on which to resolve differences between the two countries and thus the necessary criteria for Euro-Atlantic integration.

"KFOR is reduced presence in Kosovo due to the improved situation, and will stay for as long as necessary. But we hope that dialogue brokered by the EU between Serbia and Kosovo to continue and grow in intensity, in order to achieve the right compromise," said

dhe Kosovës të vijojë dhe të rritet në intensitet, në mënyrë që të arrihet kompromisi i duhur”, ka thënë presidenti i Asamblesë Parlamentare të NATO-së, Karl Lamers.

Sipas tij, shtetet anëtare të NATO-së dhe shtetet partnere janë të interesuara në ruajtjen e sigurisë dhe stabilitetit të rajonit dhe për këtë shkak vazhdojnë që të kontribuojnë me praninë e trupave. Mirëpo, ai ka shprehur bindjen se u takon liderëve të dyja vendeve që përmes dialogut t’i relaksojnë marrëdhëniet.

“Duhet të shikojmë përpara dhe të bëjmë çdo gjë që është e mundur për ta krijuar një situatë të qëndrueshme në rajon. Jemi optimistë në lidhje me situatën dhe zhvillimet aktuale në Kosovë dhe i takon lidershit të dy palëve që të gjejnë gjuhë të përbashkët për problemet e ndërsjella”, ka deklaruar Lamers, nën udhëheqjen e të cilit po zhvillohen punimet e sesionit pranveror të Asamblesë Parlamentare të NATO-së, në qytetin bregdetar bullgar, Varna.

Ky sesion, nikoqir i të cilit është Parlamenti i Bullgarisë, ka tubuar afër 250 ligjvënës nga 28 shtetet anëtare të NATO-së, bashkë me më shumë se 100 parlamentarë nga shtetet partnere dhe vëzhguese, të cilët po i diskutojnë shqetësimet e përbashkëta në çështjet e sigurisë. Përqendrimi kryesor i kushtohet situatës në Afganistan e Pakistan, strategjisë së re të NATO-së të miratuar në Lisbonë, situatës në Lindjen e Mesme dhe në botën arabe, operacioneve të NATO-së në Libi, sikurse edhe mbrojtjes raketore dhe mbrojtjes nga sulmet kibernetike. Ndërsa situata në Kosovë e Ballkan është përfshirë si tërësi në pjesët tematike të takimeve të komiteteve të përhershme të kësaj organizate. Në kuadër të sesionit parlamentar do të shqyrtohen raportet e përgatitura nga pesë komitetet e përhershme të Asamblesë Parlamentare të NATO-së, të cilat parashihet të miratohen gjatë sesionin vjetor të kësaj organizate, që i zhvillon punimet në tetor të këtij viti në Rumani.

President of the Parliamentary Assembly of NATO, Karl Lamers.

According to him, the member states of NATO and partner countries are interested in maintaining security and stability in the region and therefore continue to contribute to the presence of troops. However, he expressed the conviction that belongs to leaders of both countries through dialogue to relaksojnë relationships.

"We must look forward and do everything possible to create a stable situation in the region. We are optimistic about the situation and current developments in Kosovo and belongs to the leadership of both sides to find common ground for mutual problems, "said Lamers, under whose guidance the work underway spring session of NATO Parliamentary Assembly , in Bulgarian coastal city, Varna.

This session, which is hosted by Bulgaria's parliament has gathered close to 250 lawmakers from 28 NATO member states, along with more than 100 parliamentarians from partner countries and observer, who is discussing common concerns on issues security. The main focus is devoted to the situation in Afghanistan and Pakistan, the new strategy of NATO adopted in Lisbon, the situation in the Middle East and Arab world, NATO's operations in Libya, as well as missile defense and protection from cyber attacks. While the situation in Kosovo and the Balkans as a whole is included in the thematic sections of the permanent committee meetings of this organization. Within the parliamentary session will review reports prepared by the five permanent committees of the Parliamentary Assembly of NATO, which is expected to be approved during the annual session of this organization, which conducts work in October this year in Romania.

According to the leader of Bulgaria's delegation to NATO Parliamentary Assembly, the Dobroslav Dimitrov, this does not mean that Kosovo and the region will be

Sipas udhëheqësit të delegacionit të Bullgarisë në Asamblenë Parlamentare të NATO-së, Dobroslav Dimitrov, kjo nuk do të thotë se Kosova dhe rajoni do të jenë larg vëmendjes së Aleancës. "NATO-ja do të jetë e pranishme në Kosovë, sepse Aleanca veriatlantike është e interesuar për një Kosovë stabile, duke përfshirë këtu edhe stabilitetin e shteteve përreth". Sipas tij, NATO-ja do ta bëjë këtë deri në momentin kur Kosova t'i ngrejë kapacitetet e veta të duhura për siguri. "Mendoj se Kosova është afër kësaj dhe do ta marrë përgjegjësinë mbi sigurinë e vet", ka thënë Dimitrov. Megjithatë, ai ka cilësuar se Kosova dhe Serbia paraprakisht duhet t'i zgjidhin mosmarrëveshjet, meqë ky është njëri prej kushteve për integrimet evropiane. "Bullgaria dhe shtetet anëtare të NATO-së e mbështesin dialogun ndërmjet Kosovës dhe Serbisë, për zgjidhjen e çështjeve të hapura, që kërkon angazhimin e të dy palëve në mënyrë serioze. Kjo nuk është rrugë njëdrejtimëshe, por janë gjëra që zgjidhen në dy drejtime, me kompromis. Dhe nga kjo qasje do të përfitojnë të dyja shtetet, pasi që është e qartë se integrimi i Serbisë varet nga zgjidhja e çështjeve të hapura me fqinjët", ka deklaruar Dimitrov për "Kohën Ditore". Në anën tjetër, zëvendësministrja e Mbrojtjes në Qeverinë e Bullgarisë, Avgustina Tsvetkova, ka vlerësuar se relaksimi i raporteve Prishtinë - Beograd mund të marrë kohë, por është mënyra e vetme për të pasur stabilitet të qëndrueshëm në rajon. "Çështja e marrëdhënieve ndërmjet Kosovës dhe Serbisë kërkon kohë, meqë problemet janë të thella. NATO-ja dhe BE-ja angazhohen që të dyja palët të zhvillojnë marrëdhënie të mira. Prandaj, dialogu është mënyra më e mirë për tejkalimin e dallimeve", ka theksuar Tsvetkova.

far from the attention of the Alliance. "NATO will be present in Kosovo, because the Atlantic Alliance is interested in a stable Kosovo, including the stability of surrounding states." According to him, NATO will do this until the moment when Kosovo to raise its capacity necessary for security. "I think that Kosovo is close to this and will take responsibility for their own safety," said Dimitrov. However, he has assessed that Kosovo and Serbia need to resolve disputes in advance, since this is one of the conditions for European integration. "Bulgaria and NATO member states to support dialogue between Kosovo and Serbia, to resolve open issues, which requires the commitment of both parties seriously. This is not a one-way way, but things are resolved in two directions, with the compromise. And by this approach would benefit both countries, since it is clear that Serbia's integration depends on resolving open issues with neighbors," said Dimitrov. Koha Ditore. On the other hand, Deputy Minister of Defence in the Government of Bulgaria, Avgustina Tsvetkov, has estimated that the relaxation of reports Pristina - Belgrade may take time, but is the only way to have stability in the region. "The issue of relations between Kosovo and Serbia takes time, because the problems are deep. NATO and the EU commit both sides to develop good relationships. Therefore, dialogue is the best way to overcome differences," Tsvetkov said.

Corruption and organized crime jeopardizes the perspective of Kosovo and region

31 May

<http://www.koha.net/index.php?cid=1,22,60832>

The screenshot shows the KOHA.net website interface. At the top, there are navigation tabs for 'Ballina', 'Lajme', 'Politike', 'Ekonomi', 'Kronika', 'Kulture', 'Showbiz', 'Tech', 'Kuriozitet', 'Sport', and 'Veshtime'. Below these are sub-tabs for 'Kosovë', 'Shqipëri', 'Rajon', 'Botë', and 'Zgjedhjet 2010'. The main headline reads 'Korrupsioni e krimi i organizuar, pengesë për Kosovën dhe rajonin' with a sub-headline 'Publikuar: E martë, më 31 maj 2011'. A large photograph of a modern building with flags in front is displayed. To the right, there is a search bar and a 'KTV' logo. Below the logo, a list of news items is shown with timestamps: 10:16, 10:14, 10:12, 10:10, 10:09, 10:07, 10:06, and 10:03. The browser's address bar shows the URL 'http://www.koha.net/index.php?cid=1,22,60832'.

Varna, Prishtinë, 31 maj – Vendet e Ballkanit Perëndimor dhe Kosova kanë kaluar një rrugë të gjatë që prej përfundimit të konflikteve, por qeverisja e dobët dhe rritja e ngadalshme ekonomike vazhdojnë që të jenë pengesat kryesore në procesin e integritimit të tyre euroatlantik, kanë konstatuar anëtarët e Asamblesë Parlamentare të NATO-s në dëgjimin dedikuar situatës në këtë rajon. Raportuesi i Komitetit për Ekonomi dhe Siguri në kuadër të kësaj organizate, lordi John Sewel, gjatë paraqitjes së gjetjeve për Ballkanin ka përsëritur qëndrimin se për përmirësimin e sundimit të ligjit dhe jetesës së njerëzve në këtë pjesë të Evropës

Varna, Pristina, May 31 - The Western Balkan countries and Kosovo have gone a long way since the conflict ended, but poor governance and slow economic growth continue to be major obstacles in the process of their Euro-Atlantic integration, have concluded members of the Parliamentary Assembly of NATO in dedicated listening situation in this region. Rapporteur of the Committee on Economics and Security in the framework of this organization, Lord John Sewel, during the presentation of findings to the Balkans has reiterated the position that to improve the rule of law and the people living in this part of Europe required deep reform,

kërkohen reforma të thella, pajtimi ndërmjet popujve, sikurse edhe një luftë agresive ndaj dukurisë së korrupsionit nga qeveritë e vendeve përkatëse, shkruan sot "Koha Ditore".

Nga ky "mozaik" ai nuk e ka përjashtuar as Kosovën, duke theksuar në raport se "rrefimi i saj bazohet në dobësinë e vazhdueshme të institucioneve, pastaj dështimin e elitës në pushtet për të eliminuar dallimet ndërmjet etnive, sikurse edhe problemin binjak të korrupsionit dhe krimit të organizuar, si dhe marrëdhëniet e varfra me Serbinë e nganjëherë të vështira me Maqedoninë".

Që të gjitha këto sfida, bashkë me ekonominë e pazhvilluar, sipas lordit Sewel, paraqesin barrierën kryesore në rrugën e Prishtinës drejt integritit në BE e NATO.

"Ekonomia e brishtë e Kosovës nuk pritet që të marrë veten, prandaj dhe ambicia evropiane e saj nuk mund të përmbushet përderisa të gjitha këto çështje nuk adresohen në mënyrë adekuate", ka shkruar Sewel në raportin e tij, që gjatë fundjavës së shkuar është shpalosur në kuadër të sesionit pranveror të Asamblesë Parlamentare të NATO-s, që pati tubuar mbi 350 ligjvënës nga 28 shtetet anëtare të NATO-s dhe 25 vendet partnere e vëzhguese.

Si çështje tjetër brengosëse ai ka përmendur aprovimin e raportit të Dick Martyt nga Këshilli i Evropës, që ngre dyshime mbi trafikimin ilegal të organeve dhe implikimin e politikanëve të lartë kosovarë e që reflektohet edhe në situatën e përgjithshme të vendit.

"Qëllimi nuk është që këtu të shqyrtohen këto pretendime kundërthënëse. Megjithatë, ato po trajtohen shumë seriozisht në kanalet diplomatike dhe juridike, gjë që dëshmon se me sa sfida të rënda ballafaqohet Kosova: vuan nga korrupsioni i lartë, është e rrethuar nga krimi i organizuar, vazhdon të jetë e ngarkuar me probleme serioze në sistemin e saj administrativ dhe në gjyqësor, si dhe mbetet mjaft e ndarë në vijat etnike", thuhet në raportin e deputetit britanik.

reconciliation among peoples , as well as an aggressive fight against the phenomenon of corruption from the respective countries, today writes Koha Ditore.

From this "mosaic" he has not ruled out as Kosovo, stressing in the report that "her account based on the continued weakness of institutions, then the failure of the ruling elite to eliminate differences between ethnic groups, as well as the twin problems of corruption and organized crime, and poor relations with Serbia's sometimes difficult to Macedonia. "

Since all these challenges, together with underdeveloped economy, according to Lord Sewel, represent the main barrier in the way of Pristina towards EU and NATO integration.

"Kosovo's fragile economy is not expected to recover, and therefore its European ambition can not be satisfied until all issues are adequately addressed," Sewel wrote in his report that during the last weekend is unfolding within the spring session of the Parliamentary Assembly of NATO, which had gathered over 350 legislators from 28 member states of NATO and 25 partner countries of the observer.

As another matter of concern he mentioned the approval of Dick Marty report by the Council of Europe, which raises doubts about the illegal trafficking of organs and the implication of Kosovo's senior politicians that reflected the general situation of the country.

"The goal here is not reviewed these conflicting claims. However, they are treated very seriously in diplomatic and legal channels, which proves just how serious challenges facing Kosovo: Senior suffers from corruption, is surrounded by organized crime continues to be burdened with serious problems in the system its administrative and judicial, and remains largely divided on ethnic lines, "says the report, British MP. Sewel has warned in the fact that loyalty to the state eroded the dominant clan structures,

Sewel ka tërhequr vërejtjen edhe në faktin se besnikëria ndaj shtetit gërryhet nga strukturat dominuese klanore, të cilat bllokojnë lulëzimin e shoqërisë civile, që është komponent thelbësor për një demokraci të qëndrueshme në Kosovë, dhe se këto vërejtje janë adresuar kohë më parë edhe nga BE-ja. Mirëpo rrethanat e tilla nuk janë karakteristikë vetëm e Kosovës, por edhe e vendeve të tjera të rajonit. Raporti ka bërë të ditur se problemet me qeverisjen e dobët dhe korrupsionin janë të shpërndarë në gjithë Ballkanin Perëndimor, ku strukturat klanore minojnë nocionin e qytetarisë e krimi i organizuar pengon integrimin e shpejtë në BE, për të cilën gjë ka shqetësim të dukshëm në strukturat euroatlantike.

“Krimi i organizuar dhe korrupsioni lulëzojnë aty ku institucionet janë të dobëta dhe ku politika është e polarizuar. Komuniteti euroatlantik ka ndihmuar ngritjen e sigurisë dhe të kontekstit diplomatik në mënyrë që këto shtete t’i tejkalojnë këto sfida serioze. Por, beteja nuk është fituar ende...”, ka thënë lordi Sewel.

Ndër çështjet fundamentale që duhen zgjidhur në rajon, në mënyrë që të kanalizohen energjitë në integrimet euroatlantike, sipas tij, janë çështja e Kosovës, e emrit të Maqedonisë, tensionet në Bosnjë, si dhe gjykimi i krimeve të luftës. “Problemi i Kosovës duhet të zgjidhet në mënyrë të pranueshme për Kosovën dhe Serbinë. Dështimi këtu do të thotë se kjo çështje do të mbetet burim i tensioneve në rajon dhe konflikteve kufitare, që do të zvogëlojë perspektivën për integrim edhe të Kosovës, edhe të Serbisë”.

Ai ka cekur se Serbia e kundërshton fuqishëm shkëputjen e Kosovës dhe se për sa kohë që vazhdon kjo qasje ajo nuk do të mund t’i përmbushë kriteret bazë të Kopenhagës, për kufij të caktuar dhe marrëdhënie të fqinjësisë së mirë.

Konstatimet e bëra nga lordi Sewel janë përkrahur nga shumica e diskutuesve, që u kanë bërë thirrje liderëve politikë të rajonit

which block the flourishing of civil society, which is essential component for a stable democracy in Kosovo, and that these remarks were addressed long ago by EU ja.

However, such circumstances are not characteristic only of Kosovo but also other countries of the region. The report indicated that problems with poor governance and corruption are spread across the Western Balkans, where clan structures undermine the notion of citizenship and organized crime impedes rapid integration into the EU, for which there is significant concern in the Euro-Atlantic structures .

"Organized crime and corruption thrive where institutions are weak and where politics is polarized. Atlantic Community has helped enhance the security and diplomatic context in order for these countries to overcome some serious challenges. But the battle is not won yet ...", said Lord Sewel. Among the fundamental issues to be resolved in the region, so that energy channeled into Euro-Atlantic integration, he says, are the issue of Kosovo, Macedonia's name, the tensions in Bosnia, as well as war crimes trial. "The problem of Kosovo should be resolved to the satisfaction of Kosovo and Serbia. Failure here means that this issue will remain a source of tension in the region and border conflicts, which will reduce the prospects for integration of Kosovo, Serbia. " He noted that Serbia strongly opposes the secession of Kosovo and that as long as it continues this approach would not meet the basic criteria of Copenhagen, to set limits and good neighborly relations.

The findings made by Lord Sewel are supported by most of the discussion, which urged the region's political leaders to take actions that are in favor of establishing trust between countries, but also the welfare of its citizens. However the leader of Serbia's delegation in NATO PA, Nikola Lazic, after repeated stance that "Serbia will not recognize Kosovo," stressing the need for NATO PA to support the initiative that

që të ndërmarrin veprime që shkojnë në favor të krijimit të mirëbesimit ndërmjet vendeve, por edhe mirëqenies për qytetarët e vet. Megjithëkëtë udhëheqësi i delegacionit të Serbisë në AP të NATO-s, Nikola Laziq, pasi ka përsëritur qëndrimin se “Serbia nuk do ta njohë Kosovën”, ka theksuar nevojën që AP e NATO-s të mbështesë nismën që hetimet për trafikim organesh në Kosovë të jenë nën ombrellën e OKB-së. Por udhëheqësi i delegacionit të ShBA-së, Michael Turner, i cili ka vlerësuar lart konstatimet e raportit, ka kërkuar që vendet e rajonit në vend të ngritjes së tensioneve të angazhohen më shumë në drejtim të përmirësimit të raporteve bilaterale, ngaqë në këtë drejtim është arritur shumë pak përparim.

Raporti i lordit Sewel, pasi të plotësohet me rekomandime, parashihet të miratohet gjatë sesionin vjetor të Asamblesë Parlamentare të NATO-s, që i zhvillon punimet në tetor të këtij viti në Rumani.

investigations of organ trafficking in Kosovo be under the umbrella of the UN. But the U.S. delegation leader, Michael Turner, who has praised the report's findings above, has requested that the region instead of raising tensions become more engaged in the improvement of bilateral relations, as in this direction is been little progress.

The report of Lord Sewel, once filled with recommendations expected to be adopted during the annual session of the Parliamentary Assembly of NATO, which proceeds in October this year in Romania.

търсене SEARCH LOGIN REGISTER

TheNews CATALYST

Home Акцент BG News EU News World News Бизнес Пазари Politic Туризъм Спорт Здраве За Студенти МВР Хроника

Европейска година на доброволството 2011

Заместник-министърът на отбраната Августина Цветкова участва в среща с журналисти от Югоизточна Европа

☆☆☆☆☆ (0 Гласа)

BG NEWS

Петък, 27 Май 2011 г.

2011-05-27

**МИНИСТЕРСТВО
НА ОТБРАНАТА**

Заместник-министърът на отбраната Августина Цветкова участва днес, 27 май, в среща с журналисти от Югоизточна Европа, която се провежда в рамките на пролетната сесия на Парламентарната асамблея на НАТО. Тя представи пред участниците в срещата инициативата на НАТО за „Изграждане на интегритет“ и посочи нейната значимост като успешен инструмент за въвеждането на попитка на отвореност и прозрачност в процесите на управление на отбраната и борбата с корупцията. Заместник-министър Цветкова отбеляза, че през март тази година Координационният комитет на SEDM на свое заседание, проведено в нашата страна, прие решение да започне процедура за създаването на проект за сътрудничество между

държавите от Югоизточна Европа в тази област. Предварителната концепция за проекта е възможна на българското председателство на SEDM, предвид опита на България в процеса на самооценка, посочи тя.

В срещата с журналистите от Югоизточна Европа участва и ръководителят на медийната програма на фондация „Конрад Аденауер“ за Югоизточна Европа Матинас Барнер, а утре гост-лектор ще бъде председателят на Парламентарната асамблея на НАТО д-р Карл Ламерс.

Източник: МИНИСТЕРСТВО НА ОТБРАНАТА

МИНИСТЕРСТВА	АГЕНЦИИ	КОМИСИИ	ДРУГИ ПОЛЕЗНИ
ПАРЛАМЕНТ	АВТОМОБИЛНА АДМИНИСТРАЦИЯ	БОРБА С ТРАФИКА НА ХОРА	ТЪРГОВСКИ РЕГИСТЪР
ПРЕЗИДЕНТ	АКРЕДИТАЦИЯ	БОРБА СРЕЩУ ПРОЯВИ НА МАЛОПЕТНИ	РЕГИСТЪР БУЛСТАТ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ	АОП	ДКСИ	ИМОТЕН РЕГИСТЪР
КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД	АРХИВИ	ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ	РЕГИСТЪР ИМУЩЕСТВО СЪПРУЗИ
ОМБУДСМАН НА РЕ	БЕЖАНЦИТЕ	ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ	РЕГИСТЪР ОСОВЕНИ ЗАЛОЗИ
---	БОРБА С ГРАДУШКИТЕ	ЗАЩИТА НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ	КАМАРА ЧАСТНИ СЪД ИЗПЪЛНИТЕЛИ
БЪШНИТЕ РАБОТИ	БЪЛГАРИТЕ В ЧУЖДИНА	ЗАЩИТА ОТ ДИСКРИМИНАЦИЯ	---
ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ	ВОЕННИ КЛУБОВЕ И ПОЧИВНО ДЕЛО	КЗК	АВИООТТЯД 28
ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО	ВПИСВАНИЯТА	ИМУЩЕСТВО ОТ ПРЕСТЪПНА ДЕЙНОСТ	БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ	ГЕОДЕЗИЯ, КАРТОГРАФИЯ И КАДАСТЪР	НАДЗОР ОДИТОРИ	ВНЕ
ИКОНОМИКАТА	ГОРИТЕ	ПРИНАДЛЕЖНОСТ КЪМ ДС	БЪЛГАРСКА СТОПАНСКА КАМАРА